

Opinia do ustawy

o ratyfikacji Umowy o partnerstwie i współpracy ustanawiającej partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony, sporządzonej w Luksemburgu dnia 11 października 2004 r.

(druk nr 79)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu wyrażenie zgody na dokonanie przez Prezydenta ratyfikacji Umowy o partnerstwie i współpracy ustanawiającej partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Tadżykistanu, z drugiej strony, która została podpisana w Luksemburgu dnia 11 października 2004 r.

Choć kraje Wspólnoty Niepodległych Państw nie są kandydatami do członkostwa w UE, budują one z Unią indywidualne relacje. Stosunki te opierają się na serii umów o partnerstwie i współpracy, obejmujących sprawy handlu, współpracy naukowej, a także współpracy w dziedzinach energii, transportu, ochrony środowiska. Umowy te dotyczą także dialogu politycznego oraz wspólnych działań na rzecz zwalczania przestępczości, handlu narkotykami i prania pieniędzy.

Republika Tadżykistanu jest ostatnim z państw Wspólnoty Niepodległych Państw, z którym Wspólnota Europejska wynegocjowała Umowę o partnerstwie i współpracy.

Zasadniczą treść Umowy stanowi dialog polityczny, współpraca i stosunki handlowe.

Umowa ma na celu wzmocnienie stosunków między Wspólnotami Europejskimi a Republiką Tadżykistanu w oparciu o zasady wzajemności i partnerstwa.

Umowa opiera się na podstawowych zasadach poszanowania demokracji, praw człowieka i państwa prawa, a także na wspieraniu zrównoważonego rozwoju i udzielaniu

pomocy humanitarnej. Celem partnerstwa Wspólnot Europejskich i Republiki Tadżykistanu jest też wspieranie niepodległości i suwerenności Tadżykistanu.

Jest to pierwsza umowa wspólnotowa, która zawiera klauzule dotyczące walki z terroryzmem i bronią masowego rażenia.

Do najważniejszych postanowień Umowy należą:

1. Nawiązanie regularnego dialogu politycznego poprzez zacieśnienie więzi między Republiką Tadżykistanu a całą społecznością demokratycznych państw oraz podjęcie działań na rzecz rozwoju ekonomicznego Republiki Tadżykistanu, doprowadzenie do zbliżenia stanowisk w kwestiach międzynarodowych, a co najważniejsze zwalczanie terroryzmu i rozprzestrzenianie broni masowego rażenia oraz walka z nielegalnym handlem.
2. Obrót towarami i usługami oraz inwestycje w oparciu o zasadę swobodnego tranzytu (przewożenie towarów bez ograniczeń ilościowych i po cenach rynkowych), jak również przyznanie sobie wzajemnie klauzuli najwyższego uprzywilejowania w odniesieniu do należności celnych i opłat stosowanych w przywozie i wywozie, odprawy celnej, tranzytu, składu i przeladunku, podatków, transferu płatności oraz zasad sprzedaży, kupna, transportu, dystrybucji i wykorzystania towarów na rynku wewnętrznym, z wyłączeniem zastosowania tej klauzuli do ulg podatkowych.
3. Niedyskryminowanie obywateli przebywających na terytoriach stron w zakresie warunków pracy, wynagrodzenia, rozwiązania stosunku pracy.
Warunki zakładania i działalności przedsiębiorstw, mają być nie mniej korzystne niż przyznawane państwu trzeciemu z wyłączeniem transportu lotniczego, żeglugi śródlądowej i transportu morskiego. Przedsiębiorstwa wspólnotowe albo tadżyckie, założone na terytorium drugiej strony, będą mogły zatrudniać obywateli państwa pochodzenia lub siedziby swoich założycieli tylko na stanowiskach personelu kluczowego tzn. pracujących na wyższych stanowiskach kierowniczych i nadzorowanych bezpośrednio przez zarząd lub udziałowców przedsiębiorstwa bądź personelu posiadającego szczególnie kwalifikacje w dziedzinie obsługi zakładu, aparatury badawczej, technologii lub zarządzania.
4. Współpraca na rzecz rozwoju sektora usług rynkowych w Republice Tadżykistanu.
5. Zniesienie ograniczeń w przepływach środków pieniężnych związanych z płatnościami za towary, usługi lub wypłatą wynagrodzeń za pracę.

6. Poprawienie przez Republikę Tadżykistanu w ciągu pięciu lat ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej do poziomu ochrony zapewnianego w UE.
7. Podejmowanie przez Republikę Tadżykistanu wysiłków, z pomocą Wspólnot Europejskich, do stopniowego zapewnienia zgodności swego ustawodawstwa z prawem wspólnotowym.
8. Podejmowanie, w ramach współpracy gospodarczej środków wspomagających rozwój gospodarczy Tadżykistanu, w szczególności poprzez wsparcie techniczne i programy Wspólnot Europejskich.
9. Współpraca w wielu dziedzinach nauki, technologii i społeczeństwa informacyjnego, kultury, edukacji i spraw audiowizualnych, reformy państwa i administracji publicznej, współpracę na rzecz demokracji i praw człowieka, w zakresie spraw społecznych i prawodawstwa.
10. Współpraca w kwestiach dotyczących tworzenia i wzmacniania instytucji demokratycznych, w tym instytucji wymaganych dla wzmocnienia zasad państwa prawa oraz ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i OBWE.
11. Współpraca w dziedzinie zapobiegania przestępczości oraz kontroli imigracji polegającą na wzajemnych konsultacjach i ściśle powiązanych wspólnych działaniach na rzecz opracowania krajowego ustawodawstwa, tworzenie centrów informacyjnych, poprawę skuteczności instytucji zaangażowanych w zapobieganie przestępczości, szkolenia personelu oraz rozwój infrastruktury badawczej i opracowanie środków przeciwko m.in.: praniu pieniędzy oraz produkcji i handlowi narkotykami.

W celu realizacji założeń Umowy Republika Tadżykistanu korzystać będzie z czasowej pomocy finansowej Wspólnoty Europejskiej, świadczonej w drodze pomocy technicznej oraz w formie dotacji. Pomoc będzie przyznana w ramach programu TACIS na mocy odpowiedniego rozporządzenia Rady UE, a strony zapewnią jej ścisłą koordynację z pomocą otrzymywaną przez Republikę Tadżykistanu z innych źródeł.

Wykonanie umowy będzie nadzorowała powołana w tym celu Rada Współpracy składająca się z członków Rady UE i członków Komisji Europejskiej oraz z przedstawicieli rządu Republiki Tadżykistanu.

Warunkiem wejścia w życie Umowy jest jej ratyfikacja przez Republikę Tadżykistanu, Wspólnotę Europejską, Europejską Wspólnotę Energii Atomowej i wszystkie Państwa Członkowskie Wspólnot Europejskich.

Umowa została zawarta na 10 lat. Jeżeli nie zostanie wypowiedziana na sześć miesięcy przed planowaną datą wygaśnięcia, będzie przedłużana na kolejne roczne okresy.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 10 posiedzeniu w dniu 12 marca 2008 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym (druk nr 180). Na etapie prac w Sejmie nie wprowadzono do ustawy żadnych zmian.

Zważywszy, że umowa dotyczy uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w organizacji międzynarodowej, związanie się nią przez Rzeczpospolitą Polską powinno nastąpić w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust.1 pkt 1 i 3 Konstytucji RP.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Aldona Figura

Legislator